

תת"ע 3499/11/17 - מדינת ישראל נגד יפת מרדכי

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

תת"ע 3499-11-17 מדינת ישראל נ' יפת מרדכי
לפני כבוד השופטת שרית קריספין
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד גוחשטיין
נגד
הנאשם: יפת מרדכי

החלטה

בפני בקשה להטלת הוצאות הנאשם בתיק זה, על המשיבה, מכוח הסמכות הקבועה בסעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - חוק העונשין).

לטענת הנאשם, יש לחייב את המאשימה לשאת בהוצאות שני חצאי ימי עבודה שהפסיד והוצאות החניון בבית המשפט. לטענת המשיבה, אין מקום להטיל עליה הוצאות, שכן כתב האישום בוטל, בהסכמת הנאשם, מיד לאחר שהחלה פרשת התביעה.

דין והכרעה

ברע"פ 4121/09, שניא נ' מדינת ישראל, סקר בית המשפט העליון את ההלכה הנוהגת באשר להטלת הוצאות הגנת נאשם על המדינה, בהקשר להליך בבית המשפט לתעבורה וקבע כך:

"מנוסח סעיף 80 לחוק העונשין עולות שתי עילות שבהתקיימן עשוי נאשם אשר זוכה בדין לזכות בפיצוי. העילה האחת, עניינה כי לא היה יסוד להאשמתו של הנאשם, ואילו השניה עניינה בכך שהתקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" ... אולם חשוב להדגיש כי "גם מי שחלף על פני אחת משתי משוכות אלה אינו זכאי לפיצוי אוטומטי. לשון הסעיף קובעת כי בית המשפט 'רשאי (... לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מאסרו או מעצרו'". סעיף זה הוא אתר של איזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבון הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו... הליך פלילי מביא עמו פעמים רבות גם פגיעה בקניינו של הנאשם, באשר הוא כרוך ברגיל בעלויות כספיות ניכרות, בין אם על שום הצורך לממן את הוצאות ההגנה המשפטית, בין אם לאור פגיעה אפשרית ביכולת ההשתכרות של הנאשם, לאורך המשפט ולפעמים גם לאחריו. מאידך, יש להביא בכלל חשבון את האינטרס הציבורי המשמעותי באכיפת החוק. לציבור בכללותו יש

אינטרס משמעותי כי גורמי אכיפת החוק יעשו את מלאכתם נאמנה ללא חשש, למען שמירתה של מדינת ישראל כמדינת חוק".

בית המשפט העליון קבע כי: "העילה "לא היה יסוד להאשמה" היא עילה מתוחמת צרה ודווקנית ביותר. הטוען לקיומה של עילה זו צריך להוכיח "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" בהעמדתו לדין ולא די בחוסר סבירות סתם.. גישתו של בית משפט זה היא שלרשויות התביעה מרחב שיקול דעת רחב ביותר בבחינת הראיות, ולכן התערבותו של בית משפט זה בשיקול הדעת של רשויות התביעה בדבר חומר הראיות תהא מצומצמת מאד, ותתאפשר רק מקום בו העמדה בדבר משקל הראיות תהא בלתי סבירה בעליל ובאופן קיצוני".

במקרה שבנדון, לא מצאתי "מצב קיצוני של אי סבירות בולטת" ברישום הדו"ח למבקש, בגין עבירה של אי ציות לחץ שסומן על גבי נתיב נסיעה, בניגוד לתקנה 36(ד) לתקנות התעבורה.

אין בעובדה כי המבקש כפר בעבירה המיוחסת לו, כדי להשמיט כליל את היסוד לעצם רישום הדו"ח ומיד לאחר שבית המשפט הצביע בפני ב"כ המאשימה על קושי ראיתי מסויים, בוטל כתב האישום על אתר.

באשר לעילה השנייה בדבר "נסיבות אחרות המצדיקות" פיצוי, קבע בית המשפט העליון בפס"ד שגיא, כי היא: "מתאפיינת בעמימות שנועדה להקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב האם יש מקום להעניק פיצוי לנאשם שזוכה... ישנם שלושה סוגים של נסיבות: נסיבות שעניינן הליכי-המשפט בכללם; אופי זיכוי של הנאשם ונסיבות האישיות של הנאשם (נסיבות חיצוניות למשפט)".

לא מצאתי בנסיבות המקרה כל עילה המצדיקה פיצוי המבקש בגין ההליך שהתנהל בפני.

ההליכים בתיק התנהלו במהירות ויעילות, המבקש התייצב לישיבת הקראה ביום 14.11.17, כפר בעבירה המיוחסת לו והיום, בתחילת הדיון, בוטל כתב האישום, בהסכמתו.

המבקש לא היה מיוצג בהליך ולא המציא כל ראיה לעניין ההוצאות שנגרמו לו, לטענתו.

בית המשפט העליון ציין כי ההליך בבית המשפט לתעבורה מצוי ברף התחתון של פגיעה בזכויותיו של נאשם.

עוד אמר בית המשפט העליון בעניין שגיא: "בסיכומו של דבר, חשוב לחזור ולהדגיש כי סעיף 80 נוקט בנוסח כי בית המשפט "רשאי" לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו. המילה רשאי איננה בגדר סרח עודף מילולי מיותר, היא באה לסייג ולהקנות לבית המשפט שיקול דעת בגדרי סעיף 80, בו שיקולים רבים מתחרים על הבכורה, ולמתן הפיצוי יכולות להיות השלכות רוחב שיש להביא בכלל חשבון".

בנסיבות שפורטו לעיל, לא מצאתי כל טעם המצדיק הטלת הוצאות על המשיבה.

לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ט' טבת תשע"ח, 27 דצמבר 2017, בהעדר
הצדדים.